

हॉट वर्कमधील धोके!

ऑगस्ट २०१२

टाकीचे छत आणि ढवळणी

एक कंत्राटी वेल्डर आणि फोरमन एका साठा टाकीच्या ढवळणीचा आधार दुरुस्त करित होते. त्या टाकीत पॉलीक्लिनोइल फ्लोराइडची स्लरी होती आणि टाकीच्या मोकळ्या जागेत क्लिनोइल फ्लोराइडच्या ज्वालाग्राही तीव्रतेच्या वाफा होत्या. एका स्फोटामुळे वेल्डर ठार झाला आणि फोरमन जखमी झाला, टाकीचे बहुतेक सर्वच छत उडाले आणि ढवळणी टाकीच्या काठाला लटकत राहिली. अमेरिकन रासायनिक सुरक्षा मंडळाने घटनेची चौकशी केली आणि असा निकष काढला की त्या टाकीला जोडलेल्या अन्य प्रक्रीया टाक्यांतील क्लिनोइल फ्लोराइडच्या वाफांची अनाहुत गळती झाली आणि वेल्डर काम करित असताना त्यांनी पेट घेतला.

CSB च्या अहवालात असे नमूद केले होते की फेब्रुवारी २०१० मध्ये त्यांनी हॉट वर्क सुरक्षा वार्तापत्र प्रकाशित केले होते ज्यात अशा प्रकारच्या ११ प्राणघातक घटनांचा परामर्श घेतला होता. या सर्व घटना म्हणजे ज्वालाग्राही परिस्थितीतील पात्रात हॉट वर्क करताना अयोग्य देखरेखीची उदाहरणे आहेत. एप्रिल २०१२ मध्ये CSB ने या घटनेची विस्तृत माहिती असलेला अहवाल एका सुरक्षा चित्रफितीसह (www.csb.gov या संकेतस्थळावर उपलब्ध) प्रसिध्द केला. त्यानंतर काही आठवड्यांनी, मे २०१२ मध्ये CSB ने ३१ डोराडो, अर्कॅन्सास येथे अन्य एका हॉट वर्क करताना झालेल्या जीवघेण्या अपघाताच्या चौकशीसाठी एक पथक पाठविले!

आपणास हे माहीत आहे का?

- हॉट वर्क म्हणजे असे कोणतेही काम जे ज्वालाग्राही पदार्थ उपस्थित असताना ठिणगीचा स्रोत बनू शकते किंवा जे ज्वालाग्राही पदार्थ उपस्थित नसतानाही आगीचा धोका बनू शकते.
- हॉट वर्कची येथे काही उदाहरणे दिली आहेत: वेल्डींग, सोल्डरिंग, धातू कापणे, ब्रेझिंग, ग्राइंडिंग, ड्रीलिंग
- बहुतेक देशांमध्ये हॉट वर्कसाठी सुरक्षा परवाना भरण्याबाबत कायदे केले आहेत.
- नॅशनल फायर प्रोटेक्शन असोसिएशन, अमेरिकन वेल्डींग सोसायटी, अमेरिकन पेट्रोलियम इन्स्टिट्यूट अशा काही संस्थांनी हॉट वर्कसाठी सुरक्षित पध्दती विषय करणारी काही औद्योगिक मानकेही बनविलेली आहेत.
- हॉट वर्क परवाना देणे हा जर तुमच्या कामाचा भाग असेल तर तुमच्या कारखान्याच्या आवश्यक बाबी आणि हॉट वर्क परवाना देण्यापूर्वीच्या पध्दतींमध्ये तुम्ही प्रशिक्षित असायलाच हवे.
- हॉट वर्कमधील अनेक दुर्घटना ज्वालाग्राही पदार्थांच्या अस्तित्वाची शक्यता गृहीत न धरल्याने घडल्या. ज्वालाग्राही वाफा हॉट वर्क चालू असलेल्या भागात किंवा उपकरणात अनपेक्षित मार्गाने वाहून गेल्या.
- टाकीतील किंवा उपकरणातील वातावरणातील आणि अन्य कामाच्या टिकाणी ज्वालाग्राही वाफांची अपुरी मोजणी हेदेखील हॉट वर्कमधील दुर्घटनांमागचे कारण असते.

आपण काय करू शकता?

- आपल्या कारखान्यातील सुरक्षित हॉट वर्कसाठीच्या कार्यपध्दती व आवश्यक परवाने यांची माहिती करून घ्या.
- तुमच्या प्रक्रीयेतील धोके समजावून घ्या. कामाची जागा हॉट वर्कसाठी सुरक्षित करण्यासाठी काय करावयास हवे ते जाणून घ्या आणि प्रत्यक्ष काम चालू करण्यापूर्वी ते केले असल्याची खात्री करा.
- ठिणग्या किंवा उष्णता किती लांब जातील याचा अंदाज घ्या. हॉट वर्कच्या जागेतील बदलांबाबत जागरूक रहा.
- हॉट वर्क करतानाच्या काही आवश्यक गोष्टींची पूर्तता (जसे ज्वालाग्राही वाफांची मोजणी, पॅजिंग चालू ठेवणे) प्रत्यक्षात केली गेल्याची खात्री करा.
- जर तुम्ही हॉट वर्क करित असाल तर प्रत्येक काम सुरक्षितपणे पूर्ण करण्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या सर्व गोष्टी तुम्हास ज्ञात असल्याची खात्री करा व त्याचे पालन करा.

२००६ मधील हॉट वर्कच्या दुसऱ्या एका घटनेत एका तेलाच्या टाकीचे छत उडून गेले आणि CSB ने २००७ साली चौकशी अहवाल प्रसिध्द केला. →

आपण त्याच त्याच घटना पुन्हा का घडू देतो!

AICHe © 2008. सर्व हक्क राखीव. अव्यावसायिक, शैक्षणिक हेतूसाठी वापरण्यास प्रोत्साहन आहे. तथापि CCPS शिवाय अन्य कोणासाठी पुनर्विक्रीसाठी वापर करण्यास सक्त मनाई आहे. संपर्क : ccps.beacon@aiiche.org किंवा ६४६-४९५-१३७१

हे बीकॉन सहसा अफ्रीकन, अरेबिक, चिनी, डॅनिश, डच, इंग्रजी, फ्रेंच, जर्मन, ग्रीक, गुजराती, हिब्रू, हिंदी, हंगेरियन, इंडोनेशियन, इटालियन, जपानी, कोरियन, मालय, मराठी, नॉर्वेजियन, पर्शियन, पोलिश, पोर्तुगीज, रशियन, स्पॅनिश, स्वीडीश, तमिळ, थाई, तेलगू, तुर्की, उर्दू आणि व्हीएतनामी इत्यादी भाषांमध्ये उपलब्ध आहे.

This Beacon is translated in Marathi by Mr. S.K. Gulawani, Maharashtra, India.